

ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ **ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ 2013**

Επισκόπηση οικονομικών ειδήσεων από τον αλβανικό τύπο

Πρεσβεία της Ελλάδας στα Τίρανα
Γραφείο Οικονομικών & Εμπορικών Υποθέσεων
Επιμέλεια -Επεξεργασία: Φανή Πανταζή, Γραμμ. ΟΕΥ Β'

1.Επιχειρηματική δραστηριότητα

1.1 Ενέργεια

Ισοζύγιο Ηλεκτρικής Ενέργειας, Α' Εξαμήνου 2013

Αύξηση της ηλεκτρικής ενέργειας από όλες τις πηγές κατά 33%, όπως και της εγχώριας παραγωγής κατά 89,2%, παρατηρήθηκε κατά το α' εξάμηνο του 2013, σε σύγκριση με την ίδια περίοδο του 2012. Συγκριμένα, παράχθηκαν 3.959 GWh ηλεκτρικής ενέργειας που αντιστοιχούν στο 78,5% της συνολικής διαθέσιμης ποσότητας ηλεκτρικής ενέργειας. Η παραγωγή των υδροηλεκτρικών εργοστασίων αυξήθηκε περίπου 92,3%, με σημαντική επίπτωση στη συνολική εγχώρια παραγωγή, η οποία στηρίζεται κατά 94% στις Υ/Η μονάδες.

Αύξηση της κατανάλωσης ηλεκτρικής ενέργειας

Οι ανάγκες της χώρας σε ηλεκτρική ενέργεια ξεπερνούν τις 20 εκ. KWh, με αποτέλεσμα να εισάγονται περίπου 9 εκ. KWh. Η μειωμένη παραγωγή του Αυγούστου τ.έ, κατά περίπου 6 εκ. KWh, αντιστράφηκε το Σεπτέμβριο τ.έ. Οι αυξημένες βροχοπτώσεις ανέβασαν τη στάθμη των φραγμάτων στις Υ/Η μονάδες και πλέον, υπάρχει επάρκεια για τους επόμενους 4 μήνες.

31 νέα υδροηλεκτρικά σε λειτουργία φέτος

Το 2013, αναμένεται να τεθούν σε λειτουργία 31 νέα υδροηλεκτρικά εργοστάσια με εγκατεστημένη ισχύ 135 MW και αναμενόμενη ετήσια παραγωγή 584,5 GWh, ήτοι περίπου 10% της ετήσιας παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας. Το Υπ. Οικονομίας, Εμπορίου και Ενέργειας έχει υπογράψει συνολικά 132 συμβάσεις παραχώρησης για την κατασκευή και ανακατασκευή 384 υδροηλεκτρικών εργοστασίων, με παραγωγή 1.633 MW και ύψος επένδυσης 2,4 δισ. €. 17 εργοστάσια έχουν κατασκευαστεί έως σήμερα. Η εγκατεστημένη ισχύς αναμένεται να διπλασιαστεί όταν κατασκευαστούν όλα τα εργοστάσια, από τα 1.400 MW που είναι σήμερα.

Ακύρωση διαγωνισμών παραχώρησης για υδροηλεκτρικά εργοστάσια

Η νέα Αλβανική κυβέρνηση ακύρωσε τους διαγωνισμούς που ξεκίνησαν από 22 Αυγούστου έως και 9 Σεπτεμβρίου τ.έ. για συμβάσεις παραχώρησης υδροηλεκτρικών εργοστασίων στο Blac, Kacinar, Lusen, Gafer, Dushaj, Katund, Reja e Veles και Arsti.

Αναστολή του διαγωνισμού για την προμήθεια ηλεκτρικής ενέργειας

Ο διαγωνισμός για την προμήθεια ηλεκτρικής ενέργειας 1,3 εκ. MW/h, για το 2014, αναβλήθηκε, από την ERE (Energy Regulation Entity), στις 6 Σεπτεμβρίου τ.έ, προκειμένου να επανεξεταστούν οι όροι του διαγωνισμού.

Αναβολή της απόφασης παραχώρησης του χρωματισμού καυσίμων

Το Συνταγματικό Δικαστήριο ανέβαλε έως τις 3 Οκτωβρίου τ.έ. την απόφαση για την παραχώρηση του χρωματισμού καυσίμων (10ετούς διάρκειας και τιμήματος 150-200 εκ. €) αποκλειστικά σε αυστριακή ιδιωτική εταιρεία, κατόπιν αγωγής από τη Fuel Association για τις διαδικασίες που ακολουθήθηκαν.

Διεξαγωγή έρευνας για την πώληση της Albretrol

Ο υπουργός Ενέργειας και Βιομηχανίας, κ. Ντ. Γκιγκνούρι, ανακοίνωσε την πρόθεσή του για διεξαγωγή έρευνας για την αποτυχημένη πώληση της κρατικής πετρελαϊκής εταιρείας Albretrol, αλλά και γενικότερα για την εκχώρηση δικαιωμάτων σε ξένες εταιρείες για την εκμετάλλευση του αλβανικού φυσικού πλούτου.

Ο ενεργειακός τομέας της Αλβανίας έχει ωφεληθεί με 363,5 εκ. € τα έτη 2006-2012

Η EBRD και η World Bank έχουν χορηγήσει δάνεια και εγγυήσεις, ύψους 363,5 εκ. €, τόσο για έργα όσο και για τεχνική βοήθεια στον ενεργειακό τομέα. Έμφαση έχει δοθεί στα δίκτυα μεταφοράς και διανομής ενέργειας, με περίπου το 25% των δανείων να κατευθύνεται στα ορυκτά καύσιμα (κυρίως στην εταιρεία Bankers Petroleum Ltd). Τα δάνεια για την υδροηλεκτρική ενέργεια αφορούσαν, κυρίως, στην αποκατάσταση μεγάλων υπαρχουσών εγκαταστάσεων και στην κατασκευή μικρών εργοστασίων (<10 MW).

Με ταχύ ρυθμό προχωρούν οι διαδικασίες για την έναρξη των εργασιών για τον αγωγό TAP

Η ολλανδική εταιρεία μηχανικών και συμβούλων διαχείρισης έργων Royal HaskoningDHV (RHDHV) ανέλαβε την έρευνα για τον εντοπισμό των νόμιμων ιδιοκτητών γης στην Ελλάδα, την Αλβανία και την Ιταλία, απ' όπου θα διέλθει ο αγωγός TAP και τον προσδιορισμό της αποζημίωσής τους, σύμφωνα με τα διεθνή πρότυπα της EBRD. Οι συμφωνίες με τους ιδιοκτήτες γης, για την πρόσβαση στις ιδιοκτησίες τους, αναμένεται να υπογραφούν το 2014. Παράλληλα, έχει ολοκληρωθεί η μελέτη περιβαλλοντικών και κοινωνικών επιπτώσεων της όδευσης από την Ελλάδα, η οποία έχει τεθεί σε δημόσια διαβούλευση, συμπεριλαμβανομένης της διεξαγωγής συναντήσεων με τους τοπικούς φορείς από 16.9 έως 18.10.2013.

1.2 Κλάδος κατασκευών

Αρνητικά αποτελέσματα του κατασκευαστικού τομέα

Ο δείκτης εμπιστοσύνης στον κατασκευαστικό τομέα σημείωσε μείωση 6%, το β' τρίμηνο του 2013, μετά τη βελτίωσή του κατά 17,3% το α' τρίμηνο. Ο δείκτης παραμένει χαμηλότερος κατά περίπου 20,6% σε σχέση με τη μέση τιμή του παρελθόντος και κατά 13,2% από τον μέσο όρο των τελευταίων 5 ετών.

Δείκτης Κόστους Κατασκευών, β' Τριμήνου 2013

Ο δείκτης κόστους του κατασκευαστικού κλάδου, το β' τρίμηνο 2013, σύμφωνα με στοιχεία της INSTAT, έφθασε το 101,8% (Q1 2011 = 100), σημειώνοντας αύξηση της τάξης του 0,2% σε σχέση με το προηγούμενο τρίμηνο, ενώ ο ετήσιος ρυθμός μεταβολής του ήταν 1% (σε αντιδιαστολή με το 0,9% του προηγούμενου έτους). Ειδικότερα, σε σχέση με το προηγούμενο τρίμηνο, ο επιμέρους δείκτης τιμών για τα «Υλικά Κατασκευών» αυξήθηκε κατά 0,2%, ο δείκτης τιμών των «Οικοδομικών υλικών» σημείωσε αύξηση 0,8%, ο δείκτης «Μισθολογικό κόστος» 1,9%, το «Κόστος μηχανολογικού εξοπλισμού» 2,2% και το «Μεταφορικό κόστος» 1,3%, ενώ μείωση κατέγραψαν οι επιμέρους δείκτες τιμών για «Ηλεκτρολογικό και Επικοινωνιακό υλικό», «Υδρο-υγειονομικά υλικά» και «Λοιπές δαπάνες» κατά 0,9%, 3% και 0,5% αντίστοιχα.

Ετήσια μείωση 12,7% στις τιμές των κατοικιών

Σύμφωνα με την Τράπεζα της Αλβανίας, οι τιμές των κατοικιών έχουν πέσει κατά 12,7% μέσα σε ένα χρόνο, εξαιτίας της μειωμένης ζήτησης για αγορά κατοικίας. Πτώση της τάξης του 8,3% παρατηρείται και στις τιμές ενοικίασης, παρά την αυξημένη ζήτηση, λόγω της πληθώρας προσφοράς. Η πτωτική τάση συνεχίζεται και το 2013.

Μειωμένο το ενδιαφέρον από τους μετανάστες και τους ξένους για αγορά ακινήτων

Η αγορά ακινήτων δεν προσελκύει όπως παλιότερα τους ξένους επενδυτές, οι οποίοι προέρχονταν κυρίως από Γερμανία, Μ. Βρετανία, τις Σκανδιναβικές χώρες, αλλά και από την Ιταλία και την Ελλάδα. Οι περιοχές που προτιμούν βρίσκονται, κυρίως, στα νότια της χώρας, όπως στην Αυλώνα, Χειμάρρα, Αγ. Σαράντα, αλλά και στο Δυρράχιο, Shengjin, Κορυτσά και Πόγκραντετς. Στα Τίρανα πάντως, πάνω από 6.000 διαμερίσματα παραμένουν απούλητα, με τα περισσότερα εξ αυτών να είναι ημιτελή.

Ιστοσελίδα για αναφορά παραβάσεων στη δόμηση

Νέα Ιστοσελίδα, με την ονομασία «Stop Destruction» (Σταματήστε την Καταστροφή), καλεί τους Αλβανούς πολίτες να αναφέρουν τις παράνομες οικοδομικές κατασκευές. Η νέα κυβέρνηση προτίθεται να επισπεύσει τις διαδικασίες νομιμοποίησης για την παράνομη δόμηση, οι οποίες, όμως, δεν θα ισχύουν για παράνομα κτίσματα στις παραλίες και στους Εθνικούς Δρυμούς.

1.3 Τομέας τηλεπικοινωνιών

Συνεργασία της Voxox με την Iliria Telecom της Αλβανίας

Η Iliria Telecom είναι η πρώτη αλβανική εταιρεία, η οποία αποκτά άδεια τηλεπικοινωνιών μετά την απελευθέρωση του κλάδου στην χώρα, και πρόκειται να συνεργασθεί με την Voxox, από το Σαν Ντιέγκο της Καλιφόρνια, η οποία θα της προμηθεύσει την πλατφόρμα και τις απαραίτητες τεχνολογίες για την προσφορά υπηρεσιών, όπως VoIP termination, origination, SMS, IP-PBX και υπηρεσίες SIP Trunking, προς ιδιώτες, αλλά και εταιρικούς πελάτες. Η παροχή υπηρεσιών θα ξεκινήσει από τα Τίρανα, και θα επεκταθεί σε όλη την Αλβανική επικράτεια.

1.4 Τραπεζικός & Ασφαλιστικός Τομέας

EBRD: 10 εκ. € δάνειο στην Credins Bank Αλβανίας

Δάνειο 10 εκ. € παρέχεται από την EBRD στην Credins Bank Sh. Αλβανίας για διευκόλυνση του δανεισμού τοπικών μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων, οι οποίες, έως τώρα, απορροφούν το 25% των πιστώσεων, ενώ αντιπροσωπεύουν το 99% των εγγεγραμμένων επιχειρήσεων. Το 80% του ποσού θα διατεθεί για την ενίσχυση των ΜΜΕ και το υπόλοιπο για χρηματοδότηση εμπορικών δραστηριοτήτων των πελατών της Credins Bank.

Τράπεζα της Αλβανίας: Όχι περαιτέρω μείωση του βασικού επιτοκίου

Μετά την πρόσφατη (Αυγ.2013) απόφαση της Τράπεζας της Αλβανίας για μείωση του βασικού επιτοκίου κατά 0,25 εκατοστιαίες μονάδες, καταγράφοντας το χαμηλότερο ιστορικό επίπεδο, στο 3,5 %, αποφασίσθηκε ότι δεν θα μειωθεί περαιτέρω. Η πολιτική της μείωσης των επιτοκίων είχε σκοπό την τόνωση της οικονομίας, ο οποίος όμως δεν επετεύχθη, με τις επιχειρήσεις να συνεχίζουν να αντιμετωπίζουν δυσκολίες στην εξασφάλιση πιστώσεων από τις τράπεζες.

Περιορισμός της δανειοδότησης

Πρώτη φορά μετά την εγκαθίδρυση του ιδιωτικού χρηματοπιστωτικού συστήματος, η αλβανική οικονομία έρχεται αντιμέτωπη με ετήσια μείωση των δανείων. Τον Ιούλιο του 2012, τα δάνεια ανέρχονταν σε 552,6 δισ. Lek, ενώ τον Ιούλιο 2013 ανέρχονται σε 547,8 δισ. Lek. Η μείωση αυτή οφείλεται, κυρίως, στα επιχειρηματικά δάνεια.

Αύξηση των ανεπίσημων δανείων

Τα αυστηρά κριτήρια δανειοδότησης από τις τράπεζες έχουν οδηγήσει σε αύξηση των ανεπίσημων δανείων. Άνω του 18% των αλβανικών οικογενειών έχουν προσφύγει σε αυτόν τον τρόπο δανειοδότησης.

Πτώση των μη εξυπηρετούμενων δανείων στο 23,8 % τον Ιούλιο 2013

Τα μη εξυπηρετούμενα δάνεια έπεσαν στο 23,8 % τον Ιούλιο τ.έ., σε σχέση με το 24,4% τον Ιούνιο τ.έ. Πρόκειται για το χαμηλότερο ποσοστό από τον Μάρτιο τ.έ., το οποίο, όμως, οφείλεται, κυρίως, στην εκκαθάριση των ποσών των δανείων χωρίς δυνατότητα αποπληρωμής. Το μέσο αποτέλεσμα των 16 τραπεζών ήταν για πρώτη φορά ζημιολόγο κατά 1,3 δισ. Lek.

Έκδοση εντολής εκτέλεσης κατάπτωσης εγγυοδοσίας εντός 5 ημερών

Από 1^η Σεπτεμβρίου τ.έ. που τέθηκε σε ισχύ ο νέος αστικός κώδικας, η έκδοση εντολής εκτέλεσης για την κατάπτωση των υποθηκών σε μη εξυπηρετούμενα δάνεια θα πραγματοποιείται εντός 5 ημερών από την έκδοση της δικαστικής απόφασης. Η μεταρρύθμιση αυτή αναμένεται να οδηγήσει σε μείωση των μη εξυπηρετούμενων δανείων και την εκκαθάριση των ισολογισμών των τραπεζών.

Πτώση των επιτοκίων ομολόγων 12μηνης διάρκειας στο 4,31%

Στη δημοπρασία που διενέργησε η Τράπεζα της Αλβανίας, τα επιτόκια των ομολόγων μονοετούς διάρκειας έπεσαν στο 4,31 % από το 4,58% της προηγούμενης δημοπρασίας. Το επιτόκιο για τα ομόλογα 6-μηνης διάρκειας έπεσαν στο ιστορικά χαμηλό του 3,99%. Κατά τη δημοπρασία, ο στόχος των 10,1 δισ. Lek επετεύχθη, αποκομίζοντας 15 δισ. Lek. Ο λόγος της μείωσης είναι η ασθενής δανειοδότηση και η υψηλή ρευστότητα των τραπεζών.

Διμερής Συμφωνία SWAP μεταξύ των Κεντρικών Τραπεζών της Αλβανίας και της Κίνας

Στις 12 Σεπτεμβρίου τ.έ., υπεγράφη Διμερής Συμφωνία SWAP ανάμεσα στην Τράπεζα της Αλβανίας και την Λαϊκή Τράπεζα της Κίνας, μέγιστου ποσού 2 δισ. Γουάν ή 35,8 δισ. Lek και για περίοδο 3 ετών, η οποία μπορεί να παραταθεί κατόπιν συμφωνίας των δύο μερών. Η συμφωνία επιτρέπει στην πρόσβαση της μιας χώρας στο τοπικό νόμισμα της άλλης χώρας και σκοπό έχει την διευκόλυνση των εμπορικών συναλλαγών και των άμεσων επενδύσεων.

Συρρίκνωση της ασφαλιστικής αγοράς κατά 5,6%, το α' εξάμηνο του 2013

Η μείωση στον τομέα των ασφαλειών ξεκίνησε αρχικά από την προαιρετική ασφάλιση μηχανοκίνητων DMTP (Driver Motor Third Party Liability), η οποία έχασε το 40% του μεριδίου αγοράς.

1.5 Τομέας Υγείας

Πρόβλημα με τη διαχείριση σκουπιδιών στην Αλβανία

Μεγάλες περιοχές της Αλβανίας καλύπτονται από παράνομες «χωματερές» όπου στοιβάζονται κάθε λογής απορρίμματα και μολύνουν τον υδροφόρο ορίζοντα. Πρόβλημα αποτελούν τα απορρίμματα στους δρόμους, στις κοίτες των ποταμών, στην πρωτεύουσα των Τίρανων, και στο λιμάνι του Δυρραχίου, όπου δεν

υπάρχει καν επίσημη «χωματερή». Μολαταύτα, η Αλβανία εισάγει απορρίμματα - όπως σκραπ πλαστικών και μετάλλων για επεξεργασία - από άλλες χώρες.

Αναβολή της έναρξης εφαρμογής της οδηγίας για την υποχρεωτική τοποθέτηση ειδικής ταινίας σήμανσης – ασφαλείας (fiscal stamp) στα φάρμακα

Αναβολή κατά 10 μήνες έλαβε η εφαρμογή της οδηγίας, σύμφωνα με την οποία, δεν επιτρέπονται εισαγωγές φαρμάκων ή κυκλοφορία φαρμάκων τοπικής παραγωγής, τα οποία δεν φέρουν το μοναδικό χαρτόσημο ελέγχου φαρμάκων (fiscal stamp).

1.6 Τομέας Μεταφορών

Η Pegasus Airlines εγκαινιάζει νέα διαδρομή για Τίρανα

Η τουρκική αεροπορική εταιρεία χαμηλού κόστους «Pegasus Airlines» εγκαινίασε στις 2 Σεπτεμβρίου τ.έ., νέο δρομολόγιο που συνδέει, 5 φορές την εβδομάδα, το αεροδρόμιο Sabiha Gokcen της Κωνσταντινούπολης με το Διεθνές αεροδρόμιο των Τιράνων (TIA), με αεροσκάφη τύπου Boeing 737-800. Η Pegasus θα πετάει από τα Τίρανα και σε άλλους 25 προορισμούς, στην Ευρώπη και τη Μέση Ανατολή, πέραν της Τουρκίας. Το TIA καταβάλλει έντονες προσπάθειες για την προσέλκυση νέων αεροπορικών εταιρειών στην αγορά της Αλβανίας.

Νέος Τερματικός Επιβατικός Σταθμός Τιράνων

Ο Δήμος Τιράνων και η EBRD ξεκινούν τις διαδικασίες παραχώρησης για την κατασκευή του τερματικού επιβατικού σταθμού, συνδυασμένων μεταφορών. Η μελέτη σκοπιμότητας έχει συνταχθεί από την ιταλική εταιρεία «Ital – Ferr», με κόστος 0,5 εκ. €. Η έκταση του τερματικού σταθμού θα ανέρχεται σε 80.000 m² και θα περιλαμβάνει νέο σιδηροδρομικό σταθμό και σταθμό τραμ, σταθμό υπεραστικών λεωφορείων, σταθμούς διεθνών λεωφορείων, τόσο από Αλβανικές, όσο και από ξένες μεταφορικές εταιρείες, χώρο στάθμευσης για ταξί, μικρά λεωφορεία και άλλα οχήματα. Προβλέπεται επίσης η κατασκευή υπογείου χώρου στάθμευσης.

Ενδιαφέρον της Κίνας για την κατασκευή της γραμμής του Τραμ στα Τίρανα

Η 3^η μεγαλύτερη κατασκευαστική του κόσμου, η κρατική εταιρεία China State Construction Engineering Corporation, εξέφρασε το ενδιαφέρον της στο Δήμο Τιράνων για την χρηματοδότηση και κατασκευή με ΣΔΙΤ της γραμμής του τραμ που θα ενώνει το νέο επιβατικό σταθμό με την πλατεία Αγίας Τερέζας. Επίσης, η γραμμή Kombinat – Kinostudio ελκύει το ενδιαφέρον των επενδυτών, η οποία, σύμφωνα με την μελέτη σκοπιμότητας που εκπόνησε η “Egis-International”, είναι κερδοφόρα. Εκκρεμεί ο καθορισμός του χρηματοδοτικού μοντέλου, από το Δήμο Τιράνων, ώστε να προχωρήσουν οι σχετικές διαδικασίες.

Αυξήσεις του κόστους του τεχνικού ελέγχου των οχημάτων

Σε εφαρμογή, από την 6^η Σεπτεμβρίου τ.έ., η αύξηση του κόστους του τεχνικού ελέγχου (από 1.800 σε 1960 Lek), που υποχρεούνται να πραγματοποιούν, ετησίως, όλα τα οχήματα που κυκλοφορούν στη χώρα (περίπου 450.000). Μόνο ένα γραφείο είναι διαθέσιμο για την τέλεση αυτής της τεχνικής επιθεώρησης.

Αποτυχία διαχείρισης λιμένος Δυρραχίου από την τουρκική KURUM

Σύμφωνα με δημοσιεύματα, η τουρκική εταιρεία KURUM προτίθεται να πουλήσει έναντι 100 εκατ. δολαρίων τα δικαιώματα διαχείρισης του τερματικού σταθμού εμπορευματοκιβωτίων στο λιμάνι του Δυρραχίου, τα οποία της είχαν παραχωρηθεί με 35ετή σύμβαση από την προηγούμενη κυβέρνηση του Δ.Κ.

1.7 Τομέας Τροφίμων

Πτώση των εξαγωγών ζωικού κεφαλαίου

Σύμφωνα με το Αλβανικό Υπουργείο Γεωργίας, η πτώση των εξαγωγών ζωικού κεφαλαίου εκτιμάται σε 57%. Το 2012, τα έσοδα από αυτόν τον τομέα ανερχόντουσαν σε 418 εκ. Lek, ενώ έως τώρα, το 2013, σε 179 εκ. Lek. Ανοδικές ήταν μόνο οι εξαγωγές ζωντανών βοοειδών. Σημαντική μείωση παρουσίασε και ο αριθμός των αυγών προς εξαγωγή, από 14.000 το 2012 σε 4.000 έως τώρα το 2013.

Αύξηση των εξαγωγών αγροτικών προϊόντων τη θερινή περίοδο

Οι εξαγωγές αγροτικών προϊόντων, το καλοκαίρι, αυξήθηκαν από 15-23%, ανάλογα το προϊόν. Προορισμός των προϊόντων ήταν οι χώρες της περιοχής, αλλά η ζήτηση από τις ευρωπαϊκές χώρες σημειώνει άνοδο. Τα προϊόντα που εξαγονται είναι κυρίως λάχανο, πράσο, κουνουπίδι, αλλά και αγγούρια, τομάτες, κεράσια, αχλάδια και μήλα. Σημειώνεται ότι το 44-45% των χωραφιών ή 22-25% της συνολικής αγροτικής γης είναι μη αρδευόμενη, παρόλο που υπάρχει υπερεπάρκεια υδάτινων πόρων.

1.8 Τουριστικός τομέας

Αύξηση τουριστικής κίνησης

Το α' εξάμηνο του 2013, καταγράφηκε αυξημένη τουριστική κίνηση κατά 15,1%, ήτοι 139.000 περισσότεροι επισκέπτες, σύμφωνα με στοιχεία του Α/Υπ. Τουρισμού. Ποιοτικά στοιχεία για την τουριστική κίνηση (π.χ. αριθμός διανυκτερεύσεων) δεν είναι διαθέσιμα. Το 2012, την χώρα επισκέφτηκαν 4,736 εκ. τουρίστες, από τους οποίους οι 3,436 είχαν ξένη υπηκοότητα, ενώ 1,3 εκ. ήταν Αλβανικής εθνικότητας.

1.9 Άλλες ειδήσεις επιχειρηματικού ενδιαφέροντος

Η Morrho υπογράφει 10ετες συμβόλαιο με την Αλβανία, για την προμήθεια υψηλής ασφαλείας ταξιδιωτικών εγγράφων

Η εταιρεία Morrho (Safran) αναδείχθηκε νικήτρια του διαγωνισμού για την προμήθεια υψηλής ασφαλείας εγγράφων, όπως ταυτότητες και διαβατήρια με βιομετρικά στοιχεία, για 10 έτη. Η εταιρεία προμηθεύει την Αλβανία με τέτοιου είδους έγγραφα από το 2008. Η συμφωνία περιλαμβάνει, επίσης, παροχή πλατφόρμας με ηλεκτρονικές υπηρεσίες έκδοσης τέτοιων εγγράφων προς τους Αλβανούς Πολίτες.

Υπόσχεση Π/Θ κ. Ράμα για αποπληρωμή των χρεών της κυβέρνησης προς τις επιχειρήσεις

Σε δημόσια ομιλία του, στο πλαίσιο συνεδρίου, ο Α/ΠΘ κ. Ε. Ράμα δήλωσε ότι η κυβέρνησή του θα προβεί σε αποπληρωμή των χρεών προς τον ιδιωτικό τομέα και στην επιστροφή του ΦΠΑ, συνολικού ύψους 400 εκ. \$.

Ίδρυση Κινεζικού Εμπορικού Επιμελητηρίου στα Τίρανα

Στις 12 Σεπτεμβρίου τ.έ., εγκαινιάστηκε το Κινεζικό Εμπορικό Επιμελητήριο στα Τίρανα, με σκοπό την υποστήριξη των εδώ εγκατεστημένων κινεζικών επιχειρήσεων, αλλά και την προσέλκυση νέων επενδύσεων από την Κίνα.

Αύξηση του κύκλου εργασιών του λιανικού εμπορίου, το β' τρίμηνο 2013

Ο κύκλος εργασιών του λιανικού εμπορίου αυξήθηκε κατά 7,5% σε σχέση με το α' τρίμηνο του 2013 και κατά 11,3% σε σχέση με το αντίστοιχο τρίμηνο του 2012. Αυξημένος είναι ο κύκλος εργασιών στον τομέα των τροφίμων, αναψυκτικών και καπνού, καθώς και στις πωλήσεις και επισκευές αυτοκινήτων.

2. Η αλβανική οικονομία

Στην 95^η θέση η Αλβανία στην Παγκόσμια Έκθεση Ανταγωνιστικότητας 2013-2014

Έπεσε 6 θέσεις η Αλβανία στην ανταγωνιστικότητα, ανάμεσα σε 148 χώρες, κυρίως λόγω της διαφθοράς, της δυσκολίας χρηματοδότησης των εταιρειών με χαμηλά επιτόκια και της γραφειοκρατίας. Η Αλβανία κατατάσσεται υψηλότερα από τη Σερβία (101^η θέση), αλλά χαμηλότερα από τη Βοσνία (87^η θέση), την Κροατία (75^η), την ΠΓΔΜ (73^η θέση) και το Μαυροβούνιο (67^η θέση). Η Ελλάδα κατατάσσεται στην 91^η θέση, από την 96^η τον προηγούμενο χρόνο.

Μείωση εμπορικού ελλείμματος, το α' εξάμηνο 2013

Οι εξαγωγές αυξήθηκαν κατά 17% σε σχέση με το α' εξάμηνο του 2012, ενώ οι εισαγωγές μειώθηκαν κατά 6%. Μεγάλο μερίδιο των εξαγωγών αφορούσε στην ηλεκτρική ενέργεια, αλλά αισιόδοξα σημάδια φαίνονται και στον τομέα των τροφίμων και υφασμάτων. Στις εισαγωγές, η μείωση οφείλεται, κυρίως, στα εισαγόμενα ορυκτά και στην ενέργεια, αλλά και στα μηχανήματα.

Αύξηση των εισαγωγών από τις χώρες της ΕΕ

Αύξηση των εισαγωγών από τις χώρες της ΕΕ παρατηρήθηκε το πρώτο επτάμηνο του 2013, από 62,5 % των συνολικών εισαγωγών πέρυσι σε 65% φέτος. Επίσης, μειώθηκαν οι εισαγωγές από χώρες εκτός ΕΕ κατά 11%.

Αύξηση ξένων επενδύσεων κατά 12% το α' εξάμηνο του 2013

446 εκ. € επενδύθηκαν από ξένες επιχειρήσεις κατά το α' εξάμηνο του 2013, σε σύγκριση με τα 397 εκ. € της ίδιας περιόδου του 2012. Οι τομείς που προσελκύουν το ενδιαφέρον είναι η ενέργεια, οι τηλεπικοινωνίες και η αγροτική βιομηχανία. Στις πρώτες θέσεις των επενδύσεων βρίσκεται ο Καναδάς, η Ελλάδα, η Αυστρία, η Ιταλία, και η Τουρκία.

Αλλαγή της δομής της Αλβανικής οικονομίας

Η συμβολή της βιομηχανίας και της μεταποίησης αυξήθηκε κατά τους πρώτους μήνες του 2013, ενώ η συμβολή των υπηρεσιών περιορίστηκε ελαφρά. Η ύφεση στον κατασκευαστικό τομέα συνεχίζεται. Τα προηγούμενα χρόνια, η οικονομία βασιζόταν στο εμπόριο, τις υπηρεσίες και τις κατασκευές. Σύμφωνα με στοιχεία της Τράπεζας της Αλβανίας, η βιομηχανία συμβάλλει 1,4% στην μεγέθυνση του ΑΕΠ και 0,4% η γεωργία, το κυνήγι και η αλιεία.

54% του ΑΕΠ προέρχεται από μικρομεσαίες επιχειρήσεις.

Οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις απασχολούν περίπου το 71,3% των εργαζομένων στον ιδιωτικό, μη χρηματοοικονομικό τομέα και συνεισφέρουν το 54,2 % του ΑΕΠ. Αποτελούν το 99,8% του εμπορικού τομέα.

Οι ξενοδοχειακές επιχειρήσεις, οι καφετέριες και τα εστιατόρια κυριαρχούν στην χώρα

Το 59,6% των εγγεγραμμένων επιχειρήσεων στην Αλβανία αφορούν σε ξενοδοχεία, καφετέριες και εστιατόρια. Το 90,2% αυτών απασχολούν 1-4 εργαζομένους. Οι μεγάλες επιχειρήσεις με πάνω από 50 εργαζομένους είναι μόνο 1%, αλλά συμβάλλουν κατά 38,8% στην απασχόληση (στον μη αγροτικό τομέα). Από τις 106.837 ενεργές επιχειρήσεις, το 2012, οι μισές είναι στα Τίρανα και στο Δυρράχιο. Μόνο το 15,6% αφορούν παραγωγούς αγαθών, συμπεριλαμβανομένης της γεωργίας και της αλιείας, της βιομηχανίας και των κατασκευών, αλλά απασχολούν το 26,3 % των απασχολούμενων στον ιδιωτικό τομέα.

Ανησυχητικές οι προβλέψεις για το αλβανικό δημόσιο χρέος

Σύμφωνα με τον Υπ. Οικονομικών, κ. S. Cani, το δημόσιο χρέος αναμένεται να ξεπεράσει το 67% έως το τέλος του έτους. Το έλλειμμα θα φθάσει στο 6%, αντί του 3,5% των αρχικών εκτιμήσεων. Σύμφωνα με το ΔΝΤ, το χρέος θα ξεπεράσει το 70%, έως το τέλος του έτους.

Η συλλογή φόρων παραμένει σε χαμηλά επίπεδα

Τα έσοδα τον Αύγουστο τ.έ. μειωθήκαν κατά 12% σε σχέση με τον Αύγουστο του 2012. Συνολικά μέχρι και τον Αύγουστο, έχουν συλλεχθεί 163 εκ. \$ λιγότερα από τον στόχο.

1,2 % ο πληθωρισμός τον Αύγουστο

Μείωση παρατηρήθηκε στις τιμές των τροφίμων, των ειδών ένδυσης και υπόδησης, στις υπηρεσίες υγείας και στα φάρμακα.

Σταθερή η ανεργία στο 12,8% για τέσσερα συνεχή τρίμηνα

Σύμφωνα με την INSTAT, σταθερό εμφανίζεται το επίπεδο της ανεργίας και το β' τρίμηνο του 2013, με περιορισμένες τις νέες θέσεις εργασίας από τον ιδιωτικό τομέα.

Αύξηση του επιπέδου της φτώχειας στην Αλβανία

Μετά από συνεχή μείωση του επιπέδου της φτώχειας (12,4% το 2008), το 2012, το ποσοστό του πληθυσμού με κατά κεφαλήν εισόδημα κάτω από 4891 Lek (περίπου 35 €) αυξήθηκε στο 14,3% (402.033 άτομα).

Αναμόρφωση φορολογικού συστήματος

Προτεραιότητα της νέας Α/κυβέρνησης είναι η αναμόρφωση του φορολογικού συστήματος με την εισαγωγή της προοδευτικής φορολογίας. Συγχρόνως, αναμένεται να απλοποιηθεί το φορολογικό σύστημα και να μειωθεί η επιβάρυνση των επιχειρήσεων.

Άνοδος του ευρώ σε σχέση με το Lek

Κατά τον Σεπτέμβριο τ.έ., η μειωμένη εγχώρια παραγωγή, η αύξηση των εισαγωγών και η μείωση του τουρισμού, σε σχέση με τον προηγούμενο μήνα, οδήγησαν σε ισχυροποίηση του ευρώ έναντι του Lek (1€=141,2 Lek). Η κατάσταση αυτή αναμένεται να συνεχισθεί έως τα τέλη του έτους.

Σε κυκλοφορία το νέο κέρμα των 20 Lek και τα νέα χαρτονομίσματα των 200 και 2.000 Lek

Από τις 25 Ιουνίου 2013, κυκλοφορεί το νέο κέρμα των 20 Lek, κοπής 2012, το οποίο θ' αντικαταστήσει σταδιακά το κοπής 1996. Επίσης, από 12 Σεπτεμβρίου 2013, άρχισε η κυκλοφορία των νέων χαρτονομισμάτων των 200 και 2.000 Lek, έκδοσης 2012.

3.Ευρωπαϊκή προοπτική

Επίσκεψη Ράμα στις Βρυξέλες

Ο Π/Θ κ. Έντι Ράμα συναντήθηκε με τον Πρόεδρο της Ευρωπαϊκής Επιτροπής κ. Jose Manuel Barroso, με τον πρόεδρο του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης κ. Herman Van Rompuy και τον Επίτροπο για Θέματα Διεύρυνσης της ΕΕ κ. Stefan Fule. Συνομιλητές του ζήτησαν την καταπολέμηση της διαφθοράς και του εγκλήματος, προκειμένου να ληφθεί το καθεστώς υποψήφιας προς ένταξη χώρας. Στις αρχές Οκτωβρίου τ.έ. θα δημοσιευθεί η έκθεση προόδου της χώρας.

4 .Διεθνείς Οικονομικές Σχέσεις

Κοινές τελωνειακές διαδικασίες μεταξύ Αλβανίας – Κοσσόβου

Ο νέος Α/ Υπουργός Οικονομίας, Εμπορίου και Επιχειρηματικότητας δήλωσε ότι σχεδιάζεται η ενοποίηση των τελωνειακών διαδικασιών με το Κόσσοβο, έτσι ώστε να διευκολυνθεί το εμπόριο. Το σχέδιο περιλαμβάνει ένα μόνο σημείο ελέγχου (στο λιμάνι του Δυρραχίου) για τα εισαγόμενα προϊόντα με τελικό προορισμό το Κόσσοβο.

Ενδιαφέρον της Ιταλίας για τον αγροτικό τομέα της Αλβανίας

Ο Πρέσβης της Ιταλίας στην Αλβανία παρουσίασε τρία projects στον Υπουργό Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Διαχείρισης Υδάτων, για α) την υποστήριξη της ελαιοκαλλιέργειας β) τις γεωργικές ασφαλίσεις και γ) την υποστήριξη του συστήματος διαχείρισης και ολοκληρωμένου ελέγχου των πόρων.

Νέα προγράμματα από την USAID στον γεωργικό τομέα

Δύο τριετή προγράμματα ανακοίνωσε η USAID: α) 960.000 \$ για τεχνική υποστήριξη των αγροτών στην παραγωγή προϊόντων υψηλής αξίας και στην ανταγωνιστική εμπορική γεωργία και β) 1,49 εκ. \$ για βελτιωμένες υπηρεσίες δανεισμού του αγροτικού τομέα.

Λήξη «εμπορικού πολέμου» πΓΔΜ – Κοσσυφοπεδίου

Έληξε την 15^η Σεπτεμβρίου τ.έ. ο «εμπορικός πόλεμος» πΓΔΜ – Κοσσυφοπεδίου, αρχικά με την άρση των περιορισμών, από πλευράς πΓΔΜ, στην εισαγωγή αλεύρων και εν συνεχεία την άρση του καθολικού εμπάρκο των προϊόντων της πΓΔΜ από την κοσσοβαρική κυβέρνηση. Επίσης, έπαυσε η επιβολή τελών διέλευσης σε εισερχόμενους πολίτες και οχήματα από το Κοσσυφοπέδιο και αποκαταστάθηκε η λειτουργία του μεθοριακού σταθμού «Μπλάτσε».

Επαφές Κυβέρνησης Ράμα στη Νέα Υόρκη

Κατά την διάρκεια της επίσκεψής του στην Ν. Υόρκη, ο Π/Θ κ. Edi Rama συναντήθηκε με τον Κοσσοβάρο ομόλογό του κ. H.Θαçi,, τον ΠτΔ Τουρκίας κ. A. Gyl, τον Πρόεδρο της Αυστρίας κ. H. Fischer, τον Π/Θ Μαυροβουνίου κ. Gjokanovic, τον ΠτΔ Κροατίας κ. I.Josipovic, τον ΠτΔ Βουλγαρίας κ. G. Parvanov, τον Πρόεδρο του Κογκρέσου των ΗΠΑ κ. E. Engel, τον ΥΠΕΞ Ρωσίας κ. S.Lavrov, τον πρώην Πρόεδρο των ΗΠΑ κ. Bill Clinton και την πρώην ΥΠΕΞ των ΗΠΑ κα Hillary Clinton. Ο ΠτΔ κ. Bujar Nishani συναντήθηκε, μεταξύ άλλων, με τον Αναπληρωτή Βοηθό Γενικό Γραμματέα για Ευρωπαϊκές και Ευρωασιατικές υποθέσεις κ. Philip Reeker, ενώ ο ΥΠΕΞ Αλβανίας κ. Ditmir Bushati συναντήθηκε με τον Γενικό Γραμματέα του ΟΑΣΕ κ. Lamberto Zannier και τους ομολόγους του από Αζερμπαϊτζάν κ. E.Mammadayanov, Σλοβενία κ. S. Zhbogar, Σλοβακία κ. M.Lajcak, Σερβία κ. Ivan Mrkic και Κροατία κα Vesna Pusic. Ο κ. Bushati συναντήθηκε και με τον Έλληνα ΥΠΕΞ, κ. E. Βενιζέλο, ο οποίος θα πραγματοποιήσει επίσημη επίσκεψη στα Τίρανα, στις 14 Οκτωβρίου τ.έ.

5 .Ειδήσεις γενικού ενδιαφέροντος

Σε ισχύ ο νέος αστικός κώδικας

Από 1^η Σεπτεμβρίου 2013 τέθηκε σε ισχύ ο νέος αστικός κώδικας, ο οποίος, μεταξύ άλλων, προβλέπει απλοποιημένες διαδικασίες και διεκπεραίωση από συμβολαιογράφους για πληθώρα υποθέσεων, μειώνοντας τον χρόνο και το κόστος διεκπεραίωσης.

Ηλεκτρονική πύλη κατά της διαφθοράς

Στις 23 Σεπτεμβρίου τ.έ., εγκαινιάστηκε η ηλεκτρονική πύλη του Υπ. Δικαιοσύνης για την υποβολή παραπόνων ή καταγγελιών για περιστατικά διαφθοράς του δικαστικού συστήματος και των υπαλλήλων των υπηρεσιών που εποπτεύονται από το Υπ. Δικαιοσύνης.

Τροποποιήσεις στο συνταξιοδοτικό σύστημα

Αύξηση της ηλικίας των συντάξεων και αύξηση των μηνιαίων συνεισφορών αναμένεται να φέρει το σχεδιαζόμενο από τη νέα κυβέρνηση συνταξιοδοτικό.

Αλβανο-Βρετανική στρατιωτική άσκηση στην Αυλώνα

Κοινή στρατιωτική άσκηση μεταξύ αλβανικού και βρετανικού στρατού, με τίτλο «ALBANIA LION 2013» πραγματοποιήθηκε στην Αυλώνα, με την συμμετοχή 3.000 στρατιωτών του Βρετανικού Ναυτικού.

Συμφωνία για εκπαίδευση των Ενόπλων Δυνάμεων της Αλβανίας στις ΗΠΑ

Χορηγία 1,3 εκατ. δολαρίων για την εκπαίδευση αξιωματικών των Ένοπλων Δυνάμεων της Αλβανίας στις ΗΠΑ θα χορηγήσει, βάσει συμφωνίας, η αμερικανική κυβέρνηση.

Μείωση των Αλβανών μεταναστών στην Ελλάδα

Για 1^η φορά, ο αριθμός των Αλβανών μεταναστών στην Ιταλία (498.000) ξεπέρασε αυτόν στην Ελλάδα (481.000). Η ροή Αλβανών προς την Ιταλία συνεχίζεται, αν και με χαμηλότερο ρυθμό, εξ' αιτίας της κρίσης. Αντίθετα, περίπου το 18-22% των Αλβανών μεταναστών στην Ελλάδα επέστρεψαν στην Αλβανία, λόγω της ανεργίας στην Ελλάδα.

Μεταρρυθμίσεις στην αστυνομία

Σύμφωνα με δημοσιεύματα, ο Υπουργός Εσωτερικών κ. Saimir Tahiri διέταξε την αποπομπή 88 υπαλλήλων της τροχαίας, 11 αξιωματικών και 77 αστυνομικών της τροχαίας λόγω παράβασης καθηκόντων.

Η Προϊσταμένη

Παγώνα Λάρδα
Σύμβουλος ΟΕΥ Α΄